

MINISZTERELNöksÉG

Kövér László Elnök Úr
részére

Magyar Országgyűlés

Budapest

Országgyűlés Hivatala

Irómanyszáma: K/14872/1

Érkezett: 2017 APR 25.

2017. április 25.

PARLF-MIN/125/3 (2017)

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm Dr. Szél Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő „Megtudhatjuk-e végre 1-100” címen, K/14822-K/14921. számon benyújtott 100 darab írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszomat.

Tisztelettel:

Lázár János

MINISZTERELNÖKSÉG

Dr. Szél Bernadett országgyűlési képviselő részére

Lehet Más a Politika képviselőcsoportja

Budapest

2017. április 25.

PARLF-MIN/125/2 (2017)

Tisztelt Képviselő Asszony!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésében foglaltak szerint a hozzám intézett „*Megtudhatjuk-e végre? 1-100*” címen, K/14822-K/14921. számokon benyújtott írásbeli kérdéseire az alábbi választ adom.

Tisztelettel megkaptam a hozzám benyújtott száz darab írásbeli kérdést. Írásban és szóbeli felszólalásaimban is igyekszem hangsúlyozni, hogy tisztelem és méltányolom Képviselőtársam elkötelezettségét a zöld gondolkodás mellett. Éppen ezért nem tudok elmenni szó nélkül a mellett, hogy Képviselő Asszony úgy adott be 100 darab írásbeli kérdést, hogy figyelmen kívül hagyta a hatékonyságot. Meggyőződésem szerint célszerűbb lett volna, ha számos írásbeli kérdését egy irományban intézi irányomba. Ugyanakkor nem kívánom csorbítani semmilyen formában az Ön képviselői jogait, jöllehet, meglátásom szerint ez a megoldás nem méltó egy zöldpárti politikushoz.

Személyes javaslataimmal nem kívánom tovább terhelni, rátérek kérdései tételes megválaszolására.

Első kérdése kapcsán tájékoztatom, hogy a rezsicsökkentés vívmányainak megőrzése és a magyar gazdaság hosszú távú versenyképessége szempontjából kulcsfontosságú, hogy a lakosság és a hazai vállalkozások olcsó energiához jussanak hozzá oly módon, hogy eközben az ország szuverenitása sem csorbul és az egyoldalú gázkitettsége sem növekszik. Ennek letéteményese a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartása, amely a hazai villamosenergia-termelés közel felét biztosítja. Az új blokkok építésének célja tehát nem 2400 MW-nyi további alaperőművi kapacitás kiépítése – ezért is beszélünk kapacitás-fenntartásról –, hanem az atomenergia-termelés jelenlegi arányának hosszú távú fenntartása a jelenleg üzemelő blokkok leállítását követően is. A kapacitás-fenntartási beruházás létjogosultságát támasztja alá a várhatóan jelentős mértékű nagyerőművi kapacitáshiány. A Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (Továbbiakban: MAVIR) előrejelzései alapján a villamosenergia-rendszerben üzemelő erőművek névleges bruttó villamos teljesítőképessége – jelenleg 8500 MW

- várhatóan jelentősen csökkenni fog azok öregedése miatt, így mintegy 5500 MW kapacitás maradhat fenn a 2020-as évek közepére. Továbbá ellátásbiztonsági szempontból az is fontos kihívás, hogy a hazai villamosenergia-import részaránya rendkívül magas, az elmúlt években 30 százalék körül mozgott.

Második kérdésére mindenekelőtt jelezném, hogy Képviselőtársam csak a saját adatait fogadja el tényként, legalábbis az eddigi megnyilatkozásai ezt bizonyítják. Ugyanakkor tájékoztatom, hogy az OECD atomenergia-ügynöksége 2015-ben készített egy részletes elemzést a nukleáris energia versenyképességéről. Az Ügynökség a kiegyensúlyozottságra törekedve 22 ország - köztük három nem OECD-tag - 181 villamosenergia-termelő egységének adatait vette figyelembe az elemzés során és az erőművek egységnyi megtermelt villamos energiára jutó élethossz összköltségét (Levelised Cost of Electricity Generation, LCOE) tekintette összehasonlítási alapnak, 3 százalékos, 7 százalékos és 10 százalékos diszkontráta figyelembevételével. A Tanulmányból egyértelműen kiolvasható, hogy az atomenergia globálisan versenyképes és bizonyos régiókban, bizonyos villamosenergia-rendszer esetében a legalacsonyabb egységköltséggel képes villamos energiát előállítani. Általánosságban tehát kijelenthető, hogy az atomenergia globális energiamixben betöltött szerepe gazdaságilag is indokolt, diverzifikált villamosenergia-rendszert feltételezve pedig elengedhetetlen egy stabil alapkapacitás megléte.

Harmadik, negyedik, nyolcvanharmadik és nyolcvannegyedik kérdésére válaszomat összevonom. A Kormány stratégiai célkitűzése, hogy a hazai lakosság és gazdaság számára hosszú távon biztosítsa a stabil, megfizethető és biztonságos energiaellátást, ahogy ezt már korábban számos alkalommal rögzítettem Ön számára. Az Európai Bizottság többször is megerősítette, hogy az Uniónak is közös deklarált érdeke a nukleáris kapacitások fenntartása és fejlesztése. Ennek tudatában a Kormány többféle lehetőséget is megvizsgált a Nemzeti Energiastratégiában és tekintettel arra, hogy az energiamix megválasztása tagállami hatáskörbe tartozik, egy kiegyensúlyozott, a megújuló, a fosszilis és a nukleáris energiát is magába foglaló energiamixben találta meg az ország számára legkedvezőbb, legstabilabb és legbiztonságosabb hosszú távú megoldást. Egyértelmű, hogy a paksi kapacitás-fenntartás nélkül Magyarországon nem lesz olcsó áram sem a lakosoknak, sem a vállalkozásoknak. Ez a realitás. Ebből kell kiindulnia annak, aki ellenzi a paksi beruházást és annak is, aki támogatja.

Ötödik kérdése előtt ismételten megerősítem, hogy az Európai Unió különböző intézményei az elmúlt négy évben folyamatosan vizsgálták a beruházás különböző aspektusait. Nagy megnyugvással lehet állítani, hogy a paksi beruházás az egyik legjobban átvilágított nagyberuházás, amely jelenleg az Európai Unió területén zajlik. A Paks II. beruházás megtérülésével és versenyjogi jóváhagyásával kapcsolatosan tájékoztatom, hogy az Európai Bizottság állami támogatás vizsgálata azt állapította meg, hogy „a Magyar Állam a beruházása vonatkozásában a magánbefektetők számára elfogadható mértéknél alacsonyabb megtérülési rátát fogad el”, továbbá „a nyereség további termelési kapacitás megépítésébe vagy megvásárlásába történő újrabefektetése nem lehetséges”. Bárhogy is igyekszik Képviselőtársam ezt elferdíteni, máshogy értelmezni, a Bizottság állítása egyértelmű: megtérülésről és nyereségről van szó, vagyis a Paks II. projekt egy megtérülő beruházás és ki fogja termelni a

beruházás, a működés és a hitel költségeit. Az Európai Bizottsággal nem a nyereség meglétén, hanem annak mértékén van véleménykülönbség: a Bizottság meglátása szerint egy piaci magánbefektetőnek mintegy egy százaléknál kevesebb haszonkülönbség miatt nem érné meg a beruházást megvalósítani. Képviselő Asszonynak nem kell részletesen kifejtenem, hogy Magyarország nem egy magánbefektető, nem részvénytársaság, ezért extraprofitra sincs szüksége, ellenben olcsó áramra annál inkább. A tisztán látás szempontjából azonban fontos leszögezni: a Paks II. beruházás jó üzlet Magyarországnak, hiszen a beruházás Bizottság által megállapított várható megtérülése jelentős mértékben meghaladja egy tipikus állami infrastrukturális beruházás megtérülését.

Hatodik kérdése a versenyelőnyre vonatkozik. Felhívom a figyelmét, hogy a megújuló energia részarányának növelésére a 2014-2020-as uniós programozási időszakban összesen mintegy 768 milliárd forint – visszatérítendő és vissza nem térítendő – forrás áll rendelkezésre. Ezen túlmutatóan figyelmébe ajánlom a szélerőművek társadalmi és környezeti hatásáról folyó vitát, amely jelenleg Németországban zajlik.

Képviselőtársam hetedik, nyolcadik és kilencedik kérdésére szintén összevont választ adok. A paksi atomerőmű szükségességét az épületenergetika irányából megközelíteni félrevezető lehet, így ettől óva intem a mindenkori kormányt. Személyes meglátásom, hogy a kettőre – paksi atomerőmű és lakóépületek energiahatékonysági fejlesztése – párhuzamosan van szükség. Az energetikai felújítások főleg a lakások fűtési energiaigényére lehetnek jelentős pozitív hatással, a paksi atomerőmű kapacitás-fenntartása viszont a hosszú távú hazai villamos energia ellátás biztosítása szempontjából kulcsfontosságú, ezért a Kormány álláspontja szerint nem áll fenn a választás lehetősége: mind az energiahatékonyság növelésére, mind a Paks II beruházásra szükség van. Az energetikai felújítások – ahogy arról számos tanulmány tanúbizonyságot ad – a gázkitettséget befolyásolnák érdemben, ami szintén fontos szuverenitást érintő kérdés. Ugyanakkor nem csökkentené érdemben a lakosság és a vállalkozói szektor villamosenergia-igényét.

Szintén egy választ kívánok adni a tizedik, tizenharmadik, huszonnegyedik, harmincharmadik, harmincnegyedik, ötvenhetedik valamint hatvanhatodik kérdésére. Mindenekelőtt felhívnom a figyelmét, hogy a Kormány a nemzetközi szokásoknak megfelelően járt el a beruházás nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban. Ön is tökéletesen tisztában van vele, hogy világon még soha nem hoztak nyilvánosságra atomerőmű-építéssel és üzemeltetéssel kapcsolatos szerződést. Különösen a mai világban nem lehet egy felelős kormány célja az, hogy az atomerőmű-építéssel és üzemeltetéssel kapcsolatos nemzetbiztonsági és gazdaságvédelmi szempontból érzékeny információk bárki számára nyilvánosan elérhetőek legyenek. Ugyanakkor a Kormány eddig úgy járt el – és most is arra törekszik –, hogy minden, az atomerőmű-projektrel kapcsolatos közérdekű adat azt követően és olyan mértékben, ahogy az adatra vonatkozó korlátozás oka megszűnt, a jogszabályok szerint megismerhetővé váljék a jövőben is.

Tájékoztatom, hogy az Ön által hivatkozott Megvalósítási Megállapodások, illetve egyéb, a beruházással kapcsolatos szerződések minősített adat státuszának folytonos felülvizsgálata a beruházás előrehaladtával folyik. A Bizottság 2017. március 6. napján kiadott versenyjogi

jóváhagyása egy olyan jelentőségű mérőföldkő, amely indokolttá teszi az említett szerződések minősítésének felülvizsgálatát. A felülvizsgálat eredményéről tájékoztatni fogjuk a közvéleményt. Felhívnom továbbá a figyelmét, hogy ebben a kérdéskörben rendkívül félrevezető és felelőtlen magatartás összemosni a minősített adatok védelmét a titkolózással. A transzparencia jegyében a megvalósítási megállapodások kint vannak Brüsszelben, azokba bármelyik európai parlamenti és országgyűlési képviselő a törvényi előírások betartása mellett betekinthez. Éppen Ön tudja ezt a legjobban, hiszen Ön a minősített Megvalósítási Megállapodásokba is betekinthez. Így saját szemével is meggyőződhetett arról, hogy a minősítés ellenére ezek a megállapodások semmilyen titkos paktumot sem tartalmaznak. Éppen ellenkezőleg, ezek stratégiai, nemzetbiztonsági és kereskedelmi szempontból a magyar fél számára rendkívül előnyös szerződések. Képviselő Asszony számára ismételtelen hangsúlyozom: a Kormánynak nincs a Paks II.-vel kapcsolatos lobbiszerződése. Dolgozik azonban olyan neves külső szakértőkkel, akik közül vannak, akik az indokolt mértékben hozzáférnek a Megvalósíthatósági Megállapodásokhoz. Biztosíthatom Képviselő Asszonyt, hogy ezek a szakértők rendelkeznek a jogszabályokban előírt minősített adat megismeréséhez szükséges jogosultságokkal.

Bizonyára tisztában van azzal, hogy az Országgyűlés a beruházás előkészítésére felhatalmazó elvi határozatot 2009-ben meghozta, amelyet az Országgyűlés minden pártja támogatott és a képviselők szinte egyhangúlag megszavaztak. Emlékeztetném továbbá arra is, hogy a paksi atomerőmű kapacitás-fenntartásáról két törvényt is elfogadott nyílt vitában, ebből az egyiket 2014-es választások előtt, a másikat 2014-es választások után, illetve több alkalommal került sor további vitákra. Azzal a panasszal, hogy Önnek ez nem tetszik, nem tudok mit kezdeni. Az Országgyűlés a zárószavazásig tárgyal egy törvényjavaslatot, nem pedig addig, amíg az Önnek megfelelő.

Ezen túlmenően a Magyar Kormány 2015 decemberében nyilvánosságra hozta a Paks II. beruházás független gazdasági értékelését, amelyet gyanítom Ön is áttanulmányozott.

Tizenegyedik, huszonhatodik, huszonhetedik, huszonnyolcadik és negyvenkilencedik kérdéseit részben Schmuck Erzsébet Képviselőtársával vitattuk meg az Országgyűlésben 2017. március 27. napján. Akkori válaszómban jeleztem, hogy ebben a tekintetben is szigorú uniós előírások vannak, így a nemzeti hatáskör csak részleges. Jelenleg az Európai Unióban összesen 115 atomerőmű működik, sehol nincs tagállami hulladékéltelhelyező.

A kiégett fűtőelemek átmeneti tárolása megvalósulhat a kiégett üzemanyag befogadására engedélyezett hazai, illetve külföldi tárolóban. A Magyarországon történő átmeneti tárolás feltételei adottak lehetnek, hiszen a Paksi Atomerőmű esetében adottak. Külföldi átmeneti tárolás esetén annak feltételeit a felek tárgyalásai során szükséges rögzíteni. A 2014. évi II. törvénnyel kihirdetett magyar-orosz kormányközi Egyezmény keretén belül lehetőség van az oroszországi átmeneti tárolásra is. Az egyéb nagyaktivitású hulladék átmeneti tárolása szintén az annak befogadására engedélyezett hazai, illetve külföldi tárolóban valósulhat meg.

A magyar és az uniós jogszabályok alapján van jogi lehetőség a Pakson termelődő nagy aktivitású nukleáris hulladék Oroszországba szállítására. A legfontosabb feltételeket az

atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és a Tanács a kiegészített fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról szóló 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) tartalmazza. A 2011/70/Euratom irányelv 4. cikk (4) bekezdése értelmében a radioaktív hulladékot abban a tagállamban kell véglegesen elhelyezni, amelyikben az keletkezett, kivéve, ha a szállítás időpontjában az érintett tagállam és egy másik tagállam vagy egy harmadik ország között – a 2006/117/Euratom rendelet 16. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság által meghatározott kritériumok figyelembevételével – hatályba lépett olyan megállapodás, amely egyikük végleges elhelyezésre szolgáló létesítményének használatára vonatkozik. E rendelkezés megteremti a jogi lehetőségét az üzemelő blokkok esetében a radioaktív hulladékok akár átmeneti tárolás, akár végleges elhelyezés céljából való kiszállítására is.

Nem egyértelmű tizenkettedik kérdésének a megfogalmazása. Ön is tisztában van vele, hogy az uniós vizsgálatok során a Rothschild-csoport szakvéleményét kérte a Kormány. A vállalat szakvéleménye 2015. december 22. napja óta nyilvános.

Tizennegyedik kérdésére a válaszom az, hogy a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 17. pontja alapján a kiegészített üzemanyag átmeneti, vagy végleges tárolására szolgáló létesítmény létesítése önállóan is környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységnek minősül. Ennek megfelelően jogszabályi kötelezettség a létesíteni tervezett tároló környezeti hatásait megvizsgálni és egy önálló környezeti hatástanulmányban azt a környezetvédelmi hatósághoz benyújtani. Ennek megfelelően a tároló létesítmény környezeti hatásvizsgálati eljárását az új blokkok környezeti hatásvizsgálati eljárásától elkülönülten, önálló hatósági eljárásban szükséges lefolytatni.

Képviselőtársam tizenöt, tizenhat és tizenhetedik kérdése mély szakmai ügyeket taglal. A jelenleg is üzemelő Paksi Atomerőmű és a létesítésre kerülő Paks II. összesen hat blokkjának együttes üzemeltetése csak rövid ideig áll fenn, amely időszak során is lesznek olyan periódusok – például az ütemezett karbantartások alatt –, amikor mind a hat blokk nem üzemel párhuzamosan. A biztonsági rendszerek hűtővízellátása mindenkor biztosított, arra alternatív megoldások is léteznek. Normál üzem során a Dunába történő felmelegedett hűtővíz-bevezetés korlátozására csupán limitált időtartamban és speciális időjárási körülmények között kerülhet sor, amelyre az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a kiadott határozatában részletes előírásokat is megfogalmazott. Az új blokkok minden időszakban a vonatkozó jogszabályok és a környezetvédelmi engedélyben megfogalmazott előírások betartása mellett fognak üzemelni.

A Környezeti Hatástanulmány 5. fejezete részletesen foglalkozik az atomerőművi blokkok kondenzátor hűtési megoldásaival, itt a frissvizes hűtési megoldás mellett négy alternatív, hűtőtornyos megoldást is vizsgál. A hűtési technológia kiválasztása hosszan tartó vizsgálat eredménye, amely során számos változatot megvizsgáltak a szakemberek, majd műszaki, gazdasági, jogi és környezetvédelmi szempontokat mérlegelve tettek arra javaslatot, mi legyen a végső megoldás. Az élettartamra vonatkozó költségek terén energetikai szempontból a frissvízhűtés a legkedvezőbb, legjobb hatásfokú megoldás, míg környezetvédelmi, műszaki vagy egyéb szempontból sem merült fel akadály a frissvizes hűtés megvalósíthatóságával

szemben. A kérdésben szereplő vélemény nem ilyen részletes elemzésekre alapozódott, azt a projekt keretében elvégzett vizsgálatok meghaladták.

A biztonsági rendszerek hűtővízellátása mindenkor biztosított, arra alternatív megoldások is léteznek. A rendelkezésre álló történelmi adatsorokat elemezve megállapítható, hogy a Duna kisvizes és magas vízhőmérsékletű időszakai nem esnek egybe. A környezeti hatástanulmány részletes elemzéseket tartalmaz a kisvizes és magas hőmérsékletű időszakok együttállásáról, az eredmények alapján néhány nap/év gyakoriságú a magas vízhőmérsékletek és alacsony vízállások együttállásának várható időtartama a legterheltebbnek tekinthető 2032-es évben. Ennek értelmében normál üzem során a Dunába történő felmelegedett hűtővíz-bevezetés korlátozására csupán limitált időtartamban kerülhet sor. Ezekre a különleges esetekre a környezetvédelmi hatóság a kiadott környezetvédelmi engedélyben a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően szigorú előírásokat határozott meg. Az új blokkok a vonatkozó jogszabályok és a környezetvédelmi engedélyben megfogalmazott előírások betartása mellett fognak üzemelni.

Tizennyolcadik, tizenkilencedik, huszadik és negyvenedik kérdésére szintén egységes választ adok. A régi és az új blokkok párhuzamos üzemelésével kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a Kormány az atomerőművi kapacitás folyamatos fenntartása érdekében felelősségteljesen lépett, és időben megkötötte Oroszországgal a nemzetközi megállapodásokat. A párhuzamos üzemelés betervezése gazdasági és ellátásbiztonsági szempontból teljes mértékben indokolt és ésszerű tartalék, hiszen a beruházás nagyságrendjére és komplexitására, illetve a Paksi Atomerőmű üzemidejének végére tekintettel sem megengedhető egy olyan scenárió, hogy az ország villamos energia termelésének 50 százalékát biztosító atomerőművet, amelyet a meghosszabbított üzemidejük végéhez közeledve esetleg hamarabb le kell állítani, az új blokkok ne tudják időben felváltani. Tájékoztatom, hogy az Európai Bizottság egyetért azzal, hogy a Paks II. nem lesz ármeghatározó erőmű, ezért a párhuzamos üzemelés alatt sem látszik piactorzító hatás, illetve várhatóan sem a régi, sem az új blokkokat nem kell visszaterhelni a párhuzamos üzemelés során.

Szintén számos alkalommal megvitattuk már huszonegyedik kérdését. Ismételten rögzítem, hogy nemzetközi szakértők és az Európai Bizottság is megerősítették, hogy a Kormány jó feltételekkel kötött fix áras, fix határidős szerződést az orosz partnerrel az erőmű kulcsrakész megépítéséről, egyértelműen meghatározva a költségek és kockázatok megoszlását. A költségűllépéssel kapcsolatban az EPC Szerződésbe való betekintése során személyesen is meggyőződhetett arról, hogy más nemzetközi nagyberuházások esetén bevált gyakorlathoz hasonlóan a szerződéses ár betartásáért a fővállalkozó felel és az abban rögzített ár nem változhat, hacsak a magyar fél pótmunka igényel nem lép fel. A fővállalkozó felel továbbá a határidő betartásáért, amit kötbér biztosít, ide nem értve azt az esetet, ha a késés oka a magyar fél érdekkörében merül fel. A fővállalkozó felelőssége továbbá a kulcsrakész létesítés és átadás, vagyis hogy a fővállalkozói teljesítés minden és valamennyi szükséges jogi, adminisztratív és "best engineering practice" szintű műszaki elemet tartalmazzon és az ilyen feltételeknek megfeleljen. "Költségűllépés" a magyar felet csak annyiban terhelheti, ha és amennyiben többet kér, mint amilyen teljesítést a szerződés tartalmazott, de ebben az esetben szükséges

lenne a szerződésmódosítás ismételt brüsszeli notifikációja. Amennyiben a beruházás költsége túllépné a Brüsszelbe bejelentett keretet, akkor az újbóli notifikációs kötelezettséget jelent és új állami támogatási vizsgálatot is eredményezhet.

Huszonkettedik kérdésére ismételten visszautalok az EPC szerződésre, amely fix árat és fix határidőt határoz meg.

Az előző kérdéssel szoros összefüggésben fogalmazza meg huszonharmadik kérdését, amelyből akár az is kiolvasható, hogy Önnek nem az atomerőművel van problémája, hanem a kivitelezővel. Nincs vita a szakmán belül a Roszatom felkészültségéről. Tájékoztatom, hogy a Rosztovi Atomerőmű 3-as blokkja a szerződéssel teljes összhangban a tervezett költségkereten belül, határidőre elkészült. A blokk építése 2008-ban kezdődött és 2015-ben helyezték üzembe, ráadásul néhány hónappal a tervezett határidő előtt. Ugyanakkor javaslom, hogy a vállalat történelmével és referenciáival kapcsolatban keresse az érintettet.

Huszonötödik és negyvennyolcadik kérdése szintén része volt már a parlamenti diskurzusnak korábban. Mindenekelőtt jelzem, hogy fontos a pontos megfogalmazás: 2003-ban nem volt reaktorbaleset és az üzemzavarral kapcsolatos kárfelelősség rendezésének módja és finanszírozása nem titkos. Az esemény közvetlen kárait és kárelhárítási feladatainak költségeit részben a káreseményt okozó technológiai berendezés szállítója, a Framatome, részben pedig a biztosítók térítették meg. A Framatome-mal, valamint a biztosítókkal történt megállapodás megkötésekor a hatályos jogszabályoknak megfelelően rögzítették a felek, hogy a kártérítés összege nem hozható nyilvánosságra, így e tekintetben az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-nek nincs mérlegelési lehetősége. Az üzemzavarral összefüggésben keletkezett közvetlen károk és a kárelhárítási feladatok költségeit a kártérítési és biztosítási összegek fedezték. A káresemény kapcsán állami, azaz adófizetői tehervállalásra nem volt szükség.

Ugyancsak félrevezető huszonkilencedik kérdésének a megfogalmazása. A Paks II. projekt megvalósítására az orosz fővállalkozóval kötött Megvalósítási Megállapodások a minősített adatok védelméről szóló törvény szerint nemzeti minősített adatként nyilvánosan nem megismerhetőek, azonban az MVM Paks II. Zrt. egyéb szerződesei tekintetben az MVM Paks II. Zrt. eleget tesz a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és közzéteszi a közbeszerzési törvény, az Infótörvény és a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb gazdálkodásáról szóló törvényben előírt szerződéses és egyéb adatokat.

Szintén a sokszor megtárgyalt kérdések közé tartozik a projekt finanszírozása és a hitelkonstrukció ügye. Erre vonatkozik Képviselő Asszony harmincadik, harmincegyedik, kilencvenharmadik, kilencvennegyedik és kilencvenötödik kérdése. Tájékoztatom, hogy az orosz állami hitel kitérgyalásánál a Magyar Kormány kellő körültekintéssel járt el, amelynek egyik fontos eredménye, hogy a kormányközi megállapodás bármikor lehetőséget nyújt a hitel előtörlesztésére. Az Oroszországi Föderáció Kormánya és Magyarország Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2014. évi XXIV. törvény 1. cikk (1) bekezdése szerint a Hitelt a Magyar Fél [az EPC] azon szerződés (beleértve annak módosítását is; a továbbiakban a „Szerződés”) értéke 80 százalékának finanszírozására

fogja fölhasználni. A törvény 10. cikke rendelkezik a hitel előtörlesztésének lehetőségéről: „A Magyar Félnek jogában áll a Hitel keretében felvett bármely összeg előtörlesztése névértéken és további díjak nélkül, amennyiben a Magyar Fél az előtörlesztés tervezett időpontja előtt nem kevesebb, mint 90 nappal erről értesíti az Orosz Felet”.

Három évvel ezelőtt Magyarország a nemzetközi pénzpiacokon szűkebb mozgástérrel rendelkezett, így az orosz hitelegyezmény révén a Magyar Kormány egy jó megállapodást kötött: akkor sem futamidőben, sem kamatkondíciókban nem lehetett a piacon a Paks II. beruházáshoz finanszírozást találni.

A Kormány folyamatosan értékeli az előtte álló lehetőségeket. Örömteli fejlemény, hogy a magyar gazdaság átalakítását és a Kormány gazdaságpolitikájának eredményeit a nemzetközi pénzpiacok is egyre inkább elismerik, ezzel lehetőséget teremtve egy olcsóbb és még hatékonyabb államfinanszírozás lehetőségének irányába. Emellett, mint ahogy azt Putyin elnök úr 2017 februári budapesti látogatása során kiemelte, az orosz fél kész „akár a projekt 100%-át finanszírozni”. Így nyugodtan kijelenthetjük, hogy a beruházás finanszírozása megoldott.

Harminckettedik kérdésére a válasz az, hogy 2009-ben megtörtént az elvi hozzájárulás. Ezen túlmenően a Nemzeti Energiastratégia elfogadáskor, 2011-ben a kormány az Országgyűlés elé tárt minden szóba jöhető alternatívát.

A korrupció kérdése is felmerül írásbeli kérdéseiben, természetesen, mint az ellenzéki kommunikációban mindig, konkrétumok nélkül. Harmincötödik kérdésére Süli János miniszterjelölt úr 2017. április 18. napján tartott bizottsági meghallgatásán megnyugtató választ adott.

Harminchatodik kérdésében szereplő kormánypárti médiát ebben a kontextusban nem tudom értelmezni. A harminchetedik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy MVM Paks II. Zrt. a beruházás megvalósításával kapcsolatban Magyarország valamennyi megyei napilapjában és országos terjesztésű lapokban is tájékoztatást nyújt a lakosság számára.

Harmincyolcadik és harminckilencedik kérdésében az energetikai szakma álláspontjáról kérdez, illetve a tendereztetés kérdéséről, amely szintén számos alkalommal megvitatásra került. A paksi kapacitás-fenntartási projekt előkészítése során megvizsgálásra kerültek a felmerülő lehetőségek, így nemzetközi tender kiírásának lehetősége is. A Kormány az előkészítési fázis során arra törekedett, hogy a Paks II. beruházás előrehaladásába bevonja az Európai Bizottságot annak érdekében, hogy az uniós szabályoknak való teljes körű megfelelés biztosított legyen. Mindezek szellemében az előzetes konzultációk 2013 novemberében kezdődtek meg a magyar-orosz kormányközi megállapodás aláírását megelőzően. A megállapodással kapcsolatosan az Európai Bizottság nem emelt kifogást, így azt 2014 januárjában megkötötték a felek. Ezen túlmenően az Európai Bizottság több éven keresztül részletesen vizsgálta a kérdéskört és az ebben a tárgykörben indított kötelezettségi eljárását 2016. november 17. napján megszüntette. A Bizottság döntésével megerősítette, hogy a nemzetközi tender kiírásának hiánya ellenére a magyar-orosz kormányközi megállapodás, valamint a 2014 decemberében aláírt EPC Szerződés összhangban van a hatályos hazai és európai uniós közbeszerzési jogszabályokkal.

A tender nélküliség nem egyedi, ahogy arról bizonyára Önnek is tudomása van. Az unióban is szinte csak tendereztetés nélküli atomenergetikai beruházásokat találunk, mivel egy rendkívül speciális és komplex iparágról van szó. Franciaországban például a Flamanville 3 atomerőművi beruházásnál a reaktortechnológiát tender nélkül választotta ki a többségi állami tulajdonban álló francia energetikai konszern, az Électricité de France (EDF). Finnországban a Hanhikivi projekt esetében a Fennovoima első körben írt ki tendert, amit megsemmisített és nem hirdetett győztest, majd később verseny nélkül, közvetlenül adott megbízást szintén az orosz beruházónak, a Roszatomnak. A litván Visaginas atomerőmű beruházásnál a tender nyertese, a dél-koreai Kepco visszavonult, ezt követően a Hitachit kérték fel kivitelezőnek, tender nélkül.

Ezzel a megoldással a Paks II. beruházás több mint 50 százaléka uniós tartalommal kerül megvalósításra, amely valószínűleg magasabb arány, mint ha az orosz fél tender útján nyerte volna el a beruházást. Az utóbbi esetben ugyanis nem kellett volna az uniós tartalom arányára vonatkozó kötelezettséget betartania.

Minekután Képviselőtársam élt a lehetőséggel és betekintett az EPC szerződésbe, tökéletesen tisztában van a negyvenegyedik, negyvenkettedik és negyvenharmadik kérdésének a válaszával. Bármilyen egyéb „csatlakozó beruházásról” általánosan elmondható, hogy annak önmagában is nyereségesnek kell lennie, így a beruházási költségeket a beruházás működése során termelt nyereségnek minden esetben fedeznie kell.

Képviselőtársamnak meggyőződésem szerint nincs joga kétségbe vonni az Országgyűlés döntéseit, független attól, hogy egyetért-e azokkal vagy sem. Ezen túlmenően az Alaptörvény és a vonatkozó jogszabályok világosan rögzítik, hogy a különböző hatalmi ágak milyen felhatalmazással bírnak. Ez a válaszom negyvenegyedik, negyvenötödik és negyvenhatodik kérdésére.

Negyvenhetedik kérdése a biztonság területét érinti. Hangsúlyozom, hogy a paksi beruházás során a legfontosabb, mindent megelőző szempont a biztonság kérdése. Az atomerőművek biztonságával kapcsolatosan szintén kiemelném, hogy az unió által elvégzett stressz teszt eredményei alapján bebizonyosodott, hogy a Paksi Atomerőmű mintaeértékűen biztonságos, a világon a legbiztonságosabb atomerőművek közé tartozik.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban Atv.) 52. §-a szerint a nukleáris létesítmények közül az atomerőmű, atomfűtőmű és nukleáris üzemanyagot előállító, illetve feldolgozó létesítmény esetében az engedélyes feltétlen felelősségének összege a létesítményben történt nukleáris balesetenként nem haladhatja meg a 100 millió SDR-t, egyéb nukleáris létesítményben, továbbá a nukleáris üzemanyag szállítása, illetve tárolása során bekövetkező nukleáris balesetenként az 5 millió SDR-t.

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. 1998-óta folyamatosan rendelkezik nukleáris kárfelelősség-biztosítással, illetve a nukleáris üzemanyag szállítására vonatkozó kárfelelősség-biztosítással, amelyeket minden évben az adott évi időszakára köt meg. A biztosítási módozat – az említett jogszabállyal összhangban – nukleáris káreseményenként 100 millió SDR, összességében 125 millió SDR/év, nukleáris üzemanyag szállítással összefüggő káreseményre pedig 5 millió SDR/év és /káresemény fedezetet nyújt, amelyért az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. a szerződés

szerinti biztosítási díjat fizeti meg. A biztosítók a kifizetést közvetlenül a károsultak részére teljesítik.

Ötvenedik kérdését érdeklődéssel fogadtam. Nem becsülném alá, de nem is becsülném túl a közvélemény-kutatások jelentőségét, bármilyen kérdést is érintenek. Ugyanakkor hangsúlyozom, hogy a kormányzás nem a közvélemény-kutatási adatok mentén zajlik, hanem ügyek és célok mentén. A 2014. évben tartott választások során kampánytéma volt a paksi bővítés – Önök tették azzá. Az eredményeket ismerjük.

Nem szeretném negligálni a kérdését, mivel a választópolgárok véleménye fontos. Lakossági ellenállás mellett nincs értelme kivitelezni a beruházást. Éppen ezért volt fontos, hogy a 2014-es választások előtt világos legyen a kormánypárt célja, ennek tudatában döntöttek a választópolgárok.

Ezen túlmenően a helyi lakosság tájékoztatása érdekében a Kormány rendszeresen tart Társadalmi Tanács üléseket Pakson. Az üléseken szerzett benyomásaim alapján nincs okom kételkedni a helyi lakosság teljes támogatásában.

Ötvenegyedik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy az atomenergiából származó villamosenergia-termelés az uniós tagállamokban 2010 óta enyhén növekedik: míg 2010-ben nukleáris energia aránya termelés alapon 28,3 százalék volt, addig 2015-ben ez az arányszám 28,9 százalékra emelkedett.

Magyarország megújuló energia kapacitása öt év alatt 204 MW-al emelkedett. Az elmúlt öt év alatt a szomszédos uniós tagországok megújuló kapacitásai 8 179 MW-al nőttek, azonban ennek a növekménynek a jelentős része vízerőművi kapacitás, amelyre a környező országokban jóval kedvezőbbek a földrajzi lehetőségek.

Ötvenkettedik kérdésére a válasz az, hogy 2006 óta nincs kiírás új szélerőműi kapacitás létesítésére. Ismételten felhívnom a figyelmét a német sajtó által jól körüljárt, a szélerőművek telepítését érintő különböző gazdasági, társadalmi és környezeti kockázatokra.

A környezetvédelmi termékdíjra vonatkozik ötvenharmadik kérdése. Az Atv. szerint a nukleáris létesítmény üzemeltetője köteles a radioaktív hulladékkezelés és a leszerelés költségeit viselni a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapba (a továbbiakban: KNPA) történő befizetés útján. Így a hulladékkezelés költségeit az atomenergia azon alkalmazói viselik, akiknél a hulladék keletkezik. A KNPA terhére kizárólag az Atv.-ben meghatározott tevékenységeket lehet finanszírozni. A KNPA-ba történő befizetések mértékét úgy kell meghatározni, hogy megfelelő forrást biztosítson a radioaktív hulladékok és a kiegészítő fűtőelemek kezelésének, továbbá a nukleáris létesítmények leszerelésének teljes körű finanszírozására.

A Paksi Atomerőmű KNPA-ba történő befizetésének éves mértékét a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg. A KNPA-ba az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. évente felülvizsgálja és az állami költségvetési törvénybe beépülő tervnek megfelelően végez befizetést, egészen az atomerőmű üzemideje végéig. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. a KNPA-ba történő befizetéseivel a KNPA felhalmozása, valamint az állami költségvetés értékmegeőrző kamat-

hozzájárulása révén biztosítottak mindazon szükséges pénzügyi források, amelyek a mindenkori műszaki elképzelések és számítások szerint az atomerőmű üzeme és megszüntetése kapcsán keletkező radioaktív hulladékoknak a nemzetközi gyakorlattal és követelményekkel összhangban lévő átmeneti és végleges elhelyezése, biztonságos ártalmatlanítása kapcsán felmerülhetnek. Ezen túlmenően a befizetések fedezetet nyújtanak a hulladékkezelésre létrehozott társaság működtetésére, a végrehajtás hatósági felügyeletére, valamint az érintett lakosság tájékoztatására is.

Hosszú politikai pályafutásom alatt sok mindennel találkoztam, de az őszintén meglepett, hogy a paksi írásbeli kérdések között a Csiki sör – szerencsésen végződő – ügyével is találkozhatok. Ötvennégy és ötvenötödik kérdésére a válaszem az, hogy legjobb tudomásom szerint a vörös csillag nem szerepel az alkatrészeken és a tervdokumentációkon. Amennyiben ez felmerülne, jelezzük a beruházónak ezzel kapcsolatos ellenérzéseinket.

A kormányzat rendkívül széles társadalmi és szakmai konzultációt folytatott és folytat jelenleg is a beruházással kapcsolatban itthon és külföldön is. A visszajelzések szakmai és lakossági oldalról is pozitívak voltak. Ez a válaszem ötvenhatodik kérdésére.

Ötvennyolcadik, ötvenkilencedik, hatvanadik, hatvanegyedik és hatvankettedik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy tudomásom szerint nincs szerződéses kapcsolat a fent említett személyek érdekeltségei és a Paks II. projektársaság között, így értelemszerűen semmilyen kifizetésre nem kerülhetett sor.

Hatvanharmadik, hatvanegyedik és hatvanötödik kérdésében foglaltakat nem tudom megítélni.

Hatvanhetedik kérdésére a válasz az, hogy az illető nem játszott szerepet a kérdésben.

Hatvannyolcadik és hetvenedik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy a Kormány tudomása szerint nem folyik ilyen eljárás. Ezzel összefüggésben – hatvankilencedik kérdésére – másik válaszem az, hogy az összes brüsszeli eljárás lezárult a bővítés ügyében. Szintén ehhez a kérdéscsoporthoz kapcsolódóan: a Kormány tudomása szerint nincs eljárás az Európai Bíróság előtt ebben az ügyben.

Tájékoztatom, hogy a rendelkezésünkre álló információk szerint, az Európai Bíróság nem hozhat olyan döntést, amely miatt a beruházást meg kell állítani, éppen ezért ezzel nem számol a kormányzat. Ez a válaszem hetvenegyedik és hetvankettedik kérdésére.

Hetvenharmadik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy természetesen van erre elvi lehetőség. A rendelkezésre álló szabad határkeresztesző kapacitások függvénye, hogy melyik ország irányába mekkora mennyiségű villamos energiát lehet szállítani. Ausztria irányába a jelenleg rendelkezésre álló kapacitás 500-600 MW, amely alacsony szinten van kihasználva.

Az orosz energiaiimport függősége továbbra is igen magas, a kőolajimport közel 85 százaléka, míg a földgázimport 80 százaléka érkezik Oroszországból. Tekintettel arra, hogy a Paks II. beruházás a jelenlegi orosz technológiával működő atomerőművi kapacitások hosszú távú fenntartására irányul, a beruházás révén nem növekszik Magyarország Oroszországtól való energiaiimport függősége. Amennyiben a Paks II. beruházás nem valósulna meg, akkor annak

kapacitását gáztüzelésű erőművek telepítésével kellene pótolni, amely drasztikus mértékben megnövelné hazánk egyoldalú földgázimport-kitettséget. Ez a válaszom hetvennegyedik és hetvenötödik kérdésére.

A hetvenhatodik, hetvenhetedik, hetvennyolcadik valamint a hetvenkilencedik kérdésében megfogalmazott témákat már részben érintettem. Tájékoztatom, hogy a Magyar Kormány a piacon akkor elérhető technológiák közötti választás során többek között ellátásbiztonsági és nukleáris biztonsági megfontolásokat is figyelembe vett, amelyek kihatással voltak az orosz technológia alkalmazása melletti döntésére. Ugyanakkor hozzáteszem, a paksi beruházás mértéke igen jelentős a nemzetközi piacokat tekintve is. Nem lehet kétségünk afelől, hogy a piaci szereplők között küzdelem van ebben a tekintetben. Ettől függetlenül a Kormány a lehető legjobb megoldást választotta.

A munkahelyekre vonatkozó kérdéseivel – amelyek nyolcvanas, nyolcvanegyed és nyolcvankettes sorszámú szerepelnek -, hogy a beruházás stratégiai jelentősége, illetve annak gazdaságélénkítő hatása Magyarország számára egyértelműek: az olcsó villamos energia áron kívül elég csak a munkahelymegőrzésre és munkahelyteremtésre, valamint a jelentős beszállítói kapacitás folyamatos lekötésére gondolni. A magyar-orosz kormányközi megállapodás értelmében az orosz fél törekszik a 40 százalékos lokalizációs szint eléréséhez, amely egy ekkora nagyságrendű beruházásnál komoly gazdaságélénkítő hatást jelent.

Az új blokkok létesítése csúcsidőben a telephelyen körülbelül 8000 munkavállalót igényel, míg üzemeltetésükhöz 1000-1100 főre lesz szükség. A telephelyen kívüli háttér illetve kiszolgáló területeken emellett további munkahelyek létesülnek, amelyek pontos számát nehéz megbecsülni, de több ezres nagyságrendről beszélhetünk.

A hazai alaperőművek viszonylatában az elmúlt években a Paksi Atomerőműben megtermelt villamos energia volt a legolcsóbb és legmegbízhatóbb. Erre vonatkozott nyolcvanötödik és nyolcvanhatodik kérdése.

Nyolcvanhetedik kérdése szintén abba a csoportba tartozik, amelyet már számos alkalommal megvitattunk. Ismételten hangsúlyozom, Paks II hosszútávon fogja tudni biztosítani a lakosság és a magyar vállalkozások olcsó árammal történő ellátását. Az ügy komolyabb annál, minthogy hipotetikus kérdésekkel leírható legyen.

Ezzel összefüggésben áll nyolcvannyolcadik kérdése. Tájékoztatom, hogy a nyugat-európai gazdasági szereplők az áramár növekedésével számolnak, különösen 2020 utáni időszakra. Ezen túlmenően folyamatosan nő a fogyasztás is, nem csak Nyugat-Európában, de Magyarországon is. A piaci trendek tehát alátámasztják a paksi beruházás létjogosultságát.

Egy választ adok nyolcvankilencedik, kilencvenhatodik és kilencvenhetedik kérdéseire. A Kormány kapacitás-fenntartásra vonatkozó döntéssel párhuzamosan azt az elvi döntést is meghozta, hogy Paks II. nem kerülhet ki a magyar állam tulajdona alól.

Két fontos tényezőt rögzítenék ezzel összefüggésben. Az egyik, hogy a baloldali kormányok 2009-ben meghozták a fenntartásról szóló döntést és azt is, hogy privatizálni kell az erőművet. A privatizációval nem tudunk egyetérteni. A másik fontos tényező, hogy a nyugat-európai

cégek egytől-egyik részesedést kértek az üzemeltetésből, amelyet a Kormány nem tud elfogadni továbbra sem.

Ezzel összefüggésben természetesen mérlegeljük az esetlegesen felmerülő nemzetbiztonsági kockázatokat. Ugyanakkor meggyőződésem az – ahogy korábbi válaszaimban is jeleztem –, hogy az ország biztonságát, szuverenitását és versenyképességét érdemben rontaná a beruházástól való elállás.

Ezen túlmenően – kilencvenedik kérdésére válaszolva – Oroszországnak se jogi, se technikai lehetősége nincs arra, hogy a Paksi Atomerőmű üzemeltetésébe beleavatkozzon. A magyar jogi szabályozás ebben a tekintetben egyértelmű. Az atomerőmű engedélyese, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. felelős az atomerőmű biztonságos üzemeltetéséért és a vonatkozó követelmények betartásáért. Az engedélyes felügyeletét az atomenergia-felügyeleti szerv, az Országos Atomenergia Hivatal látja el, akinek döntéseit felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet.

Korábbi kérdései során már jeleztem Önnek, hogy 2014-ben a választások egyik központi témája volt a paksi bővítés, leginkább, azért mert Önök ez ellen kampányoltak. A kérdést azóta több alkalommal tárgyalta az Országgyűlés és, ahogy a politikai klímát érzékelem, a 2018-as választások egyik központi témája is ez lesz. Ugyanakkor nem vitatom el Képviselőtársaim vagy más politikusok jogait ahhoz, hogy népszavazást kezdeményezzenek. Ezt válaszolom kilencvenegyedik és kilencvenkilencedik kérdésére.

Kilencvenkettedik kérdésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok feladataikat a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény alapján végzik.

Kilencvennyolcadik kérdése egy olyan sajtóhírt érint, amelyet a Roszatom érdemben cáfolt, ezekbe a sajtóüzenetekbe a Kormány nem kíván részt venni.

Századik kérdése előtt értetlenül állok. Egyrészt most válaszoltam meg Önnek száz írásbeli kérdést. Amennyiben több száz kérdése maradt fenn, forduljon hozzám, vagy a kormányzat bármely érintett tagjához bizalommal.

Végezetül javaslom Képviselőtársamnak a egyértelmű megnyilatkozást arra vonatkozóan, hogy az olcsó áramot támogatja, vagy a drágulás oldalán áll. Mivel a Kormány nyílt lapokkal játszik ebben a kérdésben, elvárható lenne, hogy Ön is szint valljon a magyar nyilvánosság előtt és elmagyarázza, hogy miért gondolja, hogy a magyar háztartásoknak a mostani áramár háromszorosát kellene kifizetniük.

Tisztelettel:

László János

MINISZTER

* 11